

SEZĂȚOAREA

— Revistă pentru literatură și tradițiuni populare

DIRECTOR ARTUR GOROVEI

Redactor **M. Hupescu, M. Danilescu, N. Vasiliu.**

Anul III No. 2 și 3; Octombree—Noembrie 1894

—
DIRECȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA ÎN FĂLTICENI

FĂLTICENI

Tipografia și Libraria M. Saidman

ABONAMENTUL 5 LEI PE AN.

A se adresa orî ce corespondență D-lui ARTUR
GOROVEI, în Falticeni.

CUPRINSUL

Legende populare, Creațiunea, Felurile de oameni Muerea, Pietrile, Omul, Munții, Furcile pămîntu- lui, Sfeti Spiridon și Muerea, Cum s-a iscat cur- via, Credințe despre țigani.	T. Bălășel
Conăcărie	I. Bordianu
Superstiții	I. N. Constantinescu, R. Marinescu, și P. Herescu.
Strigături din Ardeal	I. Moisilu
Omul fără noroc.	Nichita Spîrlea
Doine populare din țara Oltului, în Transilvania Nichita Spîrlea	
Cîntece compuse de	C. Teodorescu, V. Pienescu
T. C. Ionescu, Gh Ghibănescu, M. Lupescu și Dobre Ștefănescu.	
Călare pe prăjina	Grigori Goilav.
De adus pe ibovnicul	Grigori Goilav
O samă de cuvinte	I. Teodorescu.
Bibliografie.	

LEGENDE POPULARE

CREAȚIUNEA

Întîi și 'ntîi, cînd nu era pămîntu făcut, era numai stei dă apă și nu să vedea pămînt pă nicăiri, doar numai apă și apă și 'ncolo nimic.

Dumnezău a chemat pă broască și i-a porîncit să să ducă în fundu mărilor, să vază nu cumva o fi niscaiva pămînt p'acolo, și să vie să-î spue. Broasca n'a avut încotro și s-a dat d'a scufundișu în adîncurile mărilor, și tomnăi după multă vreme s-a întors îndărăt, aducînd oțir dă pămînt în gură, spuind lu Dumnezău că este mult pămînt în fundu apelor.

Dumnezău a porîncit atuncea apelor să să tragă în lături, ca să lase să iasă pămîntu d'ăsupra. Apele a ascultat dă porîncea lu Dumnezău și s-a tras în lături, și pămîntu stă d'ăsupra până în ziua dă azi și tot așa o să stea păn' la *vremea d'apoă*. D'atunci Dumnezău a blagoslovit pă broască și ăl dă omoară broaștele, face un păcat mare, și la moartea lui va fi plin dă bube pă tot trupu, taman cum este broasca.

Urzîrea pămîntului a fost într'o *Martî*, și d'aia e păcat

și nu e bine să croești cămașă, șubă, nădragi, izmene, să începi case noi, olate, și tot felul de lucruri, că superi pă Dumnezeu.

O altă legendă este și aceasta :

Dumnezeu cind a făcut pământu, a scuipat în palmă, și din scuipatu lu Dumnezeu, s-a făcut pământu. Pământu stă în palma lu Dumnezeu până în ziua de azi.

(Spuse de mătușa Tudora I. Lăzăreiu, din com. Bogdănești, Vâlcea).

MUNȚII

După ce a urzit Dumnezeu pământu, i-a mai rămas o țirișoară pământ și nu știa ce să mai facă cu el, nu știa und' să-l mai pue. Atunci Dumnezeu a trimes pe *albină* la *arici* să-l întrebe, să vadă nu i-o tăia pe el capu, ce să facă cu pământu al d'ăi mai rămăsese ? Albina s-a dus și l-a găsit într'un bordei și l-a întrebat ; da ariciu a zis că nici el nu știe. Da albina îl știa că este *șiret*, și în loc să plece, s-a pus pe coșu bordeiului să vadă nu cumva o mai zice ceva *ariciu*.

Cind a socotit ariciu că albina s-a dus dăparte, a început a vorbi singur : «Ce om și Dumnezeu ăsta, el mai puternic de cit mine, și mă întreabă tot el pe mine un păcătos, ce să facă cu pământu al dă i-a rămas, par'că el nu știe să facă și el *munți și dealuri* din el !»

Albini atita i-a fost și zbirn ! după coș drept la Dumnezeu dă-i spusă ce a auzit de la arici.

Dumnezeu, atita a așteptat, și a făcut din tot pământu ce-i rămăsese tot munți și dealuri. Și pentru slujba d'o

făcuse, Dumnezeu a blagoslovit pă albină să fie sfintă în lume și din singele ei să să arânească o lume.

Și după aia l-a dat voe Dumnezeu să cee dă la el ce-o vrea, că el îi dă. Da albina, cu minte, cu minte, dar obraznică, zisă di-colo : «*să-m dai putere, ca p'âl dă l-oîu mușca cî, să moară*», da Dumnezeu, ca să-i tae nasu, îi răspunsă : «*ba mîi bine să mori tu!*» Și albina d'atunci și până în ziua dă azi ea a rămas să fie pedepsită pentru c'a fost obraznică, și cînd mușcă pă cineva îi rămîne acul cu mațele tiriș în carnea romînului, și ea moare.

Și aricîu mic, mic, da infundat al cîoarelor, cit e dă ghemuit, da știe multe, bată-l pîrdalnicu, da nu i le poate afla nimine că e sanchiîu dă tot.

(Spusă de aceeaș persoană).

FURCILE PĂMÎNTULUI.

Pămîntul stă pă șasă furcî dă ceară. Iuda roade mereu la ele ca să să seufunde pămîntu și să să prăpădească lumea ; dar cînd isprăvește una dă ros, dă fuga la alta, și pân' s'o roază, a roasă crește la loc și așa el roade di colo până colo făr' dă nicî un folos.

La Paști, cînd vede ouă roșii la creștinî, el și mîi rău să proteste, își perde dă tot cumpătul.

(Spusă dă unchoașul Matoi Popa din com. Ștofănești, Vilcoa.)

O altă legendă :

Pămîntu stă pă apă, și el are fața întinsă ca masa, și s-ar vedea dă la o margine până la alta, dacă n'ar fi

munți și dealurile. La *buricu pământului e sorbu mărilor*, care înghite toate apele din lume. Marginea pământului e departe tare, și nici un om n'a mers până acolo, doar Alisandru Machidon. Poalele pământului sint repezi și drept în jos, și nici nu să poate uita cineva acolo.

[Spus de mătușa Maria T. Bercu, din com. Bujoreni, Vilcea.]

PIETRILE.

După o legendă, pietrile sint oile *Babi Dochiet* cari au fost prefăcute toate de ger în stan de piatră. Și din oile alea s-a umplut lumea de pietri.

(O altă legendă asupra pietrilor nu este prin jud. Vilcea.)

Spusă de uncheașul Dușu Chivu, din com. Ștefănești, Vilcea.)

OMUL.

a.

Omu este făcut din pământ, d'ăia e așa de ticălos și subred. După ce a închipuit Dumnezeu om din pământ, i-a suflat în gură, și el numai de cit a învia. Oamenii ai de demult a fost jidovi, adică niște oameni grozavi de mari: capu ca hîrdău al de cinci vedre, ochii ca taerile, mîinile ca putineele, picioarele ca ulele, deștele ca mosoarele, unghile ca secerile, dinții din gură ca fiarale plugului.

Al mai mare om din lume a fost Adam, omu al de l-a făcut Dumnezeu întâi și 'ntii. Capu lui irea grozavi de mare

şi nu putrăzise nici până cînd a venit Domnu Hristos pã lume. Un împãrat vãzînd capu lu moş Adam pã cîmp, s-a înfricoşat cînd l-a vãzut aşa dã mare şi, ca sã nu sã înfricoşeze oastea, a pus o mie dã soldaţi sã care pletri ca s'o copere. Şi atit a fost dã mare, cã o mie dã oameni abia in trei zile a putut-o coperi. Oamenii ăştia ai micî, cum sintem şi noi, sint işiţi in coa, in urma Domnului Hristos, cã şi Domnul Hristos a fost tot jidov mare. Noi ăştia d'acum sintem pã lingã jidovi ca nişte muşte mititele. Odatã nişte oameni d'ăştia araũ cu plugu şi ei la cîmp. Vine la ei o fetiþã dã jidov ca dã zece, cinsprezece ani şi îi ia in poalã pã ei, vr'o trei oameni cu plugu, şi cu vr'o şase boi cu tot, şi il duce in poalã ca pã nişte şorecel la mumã-sa, şi zisã : «Uiche mamã ce gãsii eũ colea : nişte muşte sgiriaũ pãmintu». Da mãsa zise : «duĩ, mamã, acolo cã ăştia sint oameni care are sã moşteneascã pãmintu d'acu inãinte», şi l-a dus iar in poalã, dã unde-l luase.

Dumnezãũ a prãpãdit pã jidovi ăştia cã sã fãcuserã rãi dã nu sã mãi înþelegea cu ei dã loc. Întii şi'ntii l-a orbit pã toţi cu nişte muşte mãrunþele care trag la ochi, şi ei dupã ce a rãmas orb, a murit toţi dã foame, cã nu sã mãi putea arãni, şi aşa a scapat Dumnezãũ lumea dã spurcaþi aia dã jidovi, care eraũ mari da cãlcaũ dintr'un munte in altu.

(Spus de mãtuşa Mãria C. Şincu, com. Ştefãneşti Vilcea).

b.

Jidoviĩ l-a inchis Dumnezãũ intre nişte munþi mari dã unde numãi pot işi dã loc, cã ei ar prãpãdi lumea numãi in vr'o doauã-(trei zile, sã mãi poatã işi. Da la vre-

mea d'apoi, Antihirs are să-i scoată d'acolo, și cu ei are să prăpădească lumea.

(Spus de matusa Tudora I. Lazaroiu, com. Bogdănoști, Vileea).

Notă. Poporul crede că noi nu ne tragem din jidovi; noi sintem făcuți d'aldoilea, căci jidovi au fost o lege spurcată și noi sintem lege curată. Poporul zice la cite-un om mai volnic: «*Asta e rupt din jidovi!*» ori: «*Asta e rămas din jidovi!*»

FELURILE DE OAMENI.

Întii ci-că a fost jidovi, apoi ce-va mai mici a fost *uriasi* cum da pildă a fost «*Doicim*» și «*Arap buzal*» care mulți din ei aveau numai cite-un ochi în frunte. *Cătcăuni* a fost tot oameni mari, da a fost cu doauă capete, și ei mincau oameni d'ai noștri, îi prindea în cite o casă mare unde le da da mîncare numai *simbure* da *nucă* cu *pîine* și cu *mălai dospit* (turtă făcută în tist) și să *ingrășeau* bieți romini da să făceau tamăn ca porci, și cînd să *ingrășa* lua unu cite unu din ei, și îi băga în *cuptoare arse*, cu *cămăși* cu tot, doar le da *brinci*. *Cătcăuni* a fost ai mai răi oameni după față da pămînt.

A mai fost și oameni *jumăta-dă om*, cu o mină, c'un picior, cu un ochi, cu o ureche, c'o *jumăta-dă gură*, c'o *jumăta-dă nas* (c'o nare), și cu toate jumătate.

Aștia a fost ai mai proști și ai mai slabi oameni după lume.

A mai fost oameni cu *șapte picioare* și cu *șapte mîini*, da n'a fost putînd nimic, că să *înceau* singuri în *alte* picioare și *atîtea mîini*.

Acuma nu-măi sint nici-un fel dă oameni opăciți pã pãmint, li s-a perdut ruda la toți, acuma nu măi sint dă cit rumini ¹⁾ d'ăi noștri și oameni sălbaticii care sint tot ca noi, doar că sint negri și flocoși.

Măi sint piticii, oameni ca copilași dă mari, da sint bătrini, cu mustăți și barbă și sint grozav dă țapeni. trintește p'ăl măi voinic omi. Aia ci-că măi sint și acu, și cite-un boer cumpără cite unu dă moadă.

Spus dă uncheașul Costache Sburlea, din comuna Zlătărei, Vâlcea.)

M U E R E A

Cînd a făcut Dumnezeu pã rumin, a făcut și pã *muere*, și uite cum :

A făcut Dumnezeu doauă păpuși dă pãmint și a suflat în gură-le dă le-a inviat. Dumnezeu avea puse d'oparte o furcă dă tors și cu fusu ei, și un cîumag, și Dumnezeu a zis: muerea să-ș ia furca cu fusu, și omu să-ș ia cîumagu. Atuncea s-a ales: omu s-a dus la cîumag și muerea la furcă. Ei măi mult să jucau cu furca și cu cîumagu, da dă lucrat nu lucrau măi nimic, că ei erau inbrăcați în unghie peste tot trupu, dă nu-l răzbea geru, și mînceau poame dup' în pometuri și dă unde luau, creștea altu la loc dăloc și așa că număi scădea dăloc.

Da muerea ca muerea, ea tot seacă la minte și la noroc, într'o zi durmea bărbat-so și vine dracu la ea și-l zice: „Ia fă mere din pomu ăla care v-a zis Dumnezeu să nu mincați, și mănîncă, că sint niște mere grozav dă bune.” Muerea l-a ascultat, a luat și a mîncat, da dracu dicolo:

1) Sub numele de rumin, poporul înțelege pe toți oamenii albi.

«stoarce, fă, must pă git și bărbat-to.» Ea proastă și blestemată, a stors și bărbat-so pă git. Da el odată a simțit și a pus mîna în beregată și a strîns cit a putut, ca să nu să ducă mustul pă git, și d'atunci rumînu are *nodu ăla în git* și muerile nu-l aŭ. Dumnezeu cînd i-a văzut că i-a calcat porunca, i-a luat la plesnete dă bici și i-a blestemat pă rumîn să să arănească cu sapa și pă muere, cu furca să să arănească; și pomiî unî s-a uscat, alî a rămas sterpî, și grădina aia s-a părăsit, și d'atunci e răudă rumîn pînă în zîua dă azi, număi din pricina mueri. Și muerea d'aia e blestemată să n'aibă crucea 'ntreagă, crucea ei e număi cu trei cornuri, și al văzut că și cununia mueri are trei cornuri și a bărbatului patru, cruce întreagă, și din muere nici popă nu să face, nici barim în altari n'are voe să intre. Ea e mai păcătoasă ca rumînu, or pă unde o fi ea. Și apăi și făptura mueri e mai în chipu dracului, că, ia să rămie o muere în pelea goală, că să sparie și fugă și dracu dă ea, ales cînd sint fleicile a-lea dă țite cit toate zilele 'n pept, Doamne, Doamne!

Și mîntea mueri e mai proastă d'o sută dă orî ca a bărbatului: ea are mîntea copiilor, și d'aia e și vorba cîntecului, că muerea e

Poale lungi și minte scurtă

Muere ne pricepută!

Ea n'are nici un curaj, da dă drăcoveni întrece și pă dracu. Nu vezi cite descîntece, cite fermece dă încheagă apele dă s'o fi minunînd și draci, tot muerea le face. Și n'a mințit seracu ăl d'a zis că: «muerea a albit și pă dracu» și zău, așa e! Ba, Doamne păzăște, d'o fi cum să povestește din bătrîni, apăi noi zicem că ședem cu muere

în casă, și noi mulți om fi șazînd cu gol dracu ; și uîche ce să spune :

SFETI SPIRIDON și MUEREA.

Sfete Spiridon, făcătoru dă minuni, cică umbla cu sfete Petre p' o cale. Da sfete Spiridon să abātu într' o leasă dă mărăcinî și dete peste dracu călare pă muere. Sfete Spiridon, dă mare ciudă, scoase sabia și le reteză capu la amîndoi, și plecă lăsîndu-i cărăbaniși. Să dusă sfete Spiridon, ajunsă pă sfete Petre și-i spusă tărășenia.

Da sfete Petre, îi fu milă și zisă : *«Rău făcuși, sfete Spiridoane, și poate să să minie cum-va Dumnezău pă noi, ar fi bine să te 'ntorci să le pui capetele la loc; roagă-te la Dumnezău, și cum ești făcător dă minuni, o să învieze.»* Sfete Spiridon s-a întors iute în dărâi, și dă dăgrabi a greșit capitile, a pus capu dracului la muere și p' al mueri la trupu dracului, și i-a înviat așa ; și d'atunci toate muerile cite să trag din blestemata aia dă muere, sint cu cap dă drac, da nu să cunosc din alelalte. Și ce crezi, că muerile ălea lepădate dă suflet, care scoate pă dracu, care fac vrăji dă învrăbjesc oamenilor, face dă sparge casele ruminilor, își omoară copiii, beaș burueni să nu mai facă copii și cite feluri dă lucruri nelegiuite, ce crezi că alea sint curate ? Nu te mai gîndi că alea aș ceva și din partea diavolească.

(Spas de Nistor Dimoiu, com. Ștefănești, Vilean.)

CUM S'A ISCAT CURVIA ?

Moş Adam ci-că a avut mări multe fete dă cit băeţi, cu una. Băeţi a luat toţi cite una, şi a mări rămas una stin-gheră. Ea s-a dus şi s-a plins la ta-so şi i-a zis că «*ea ce să facă ?*»

Moş Adam i-a zis : «*şi tu di colo până colo, pîntre alelalte*». Şi d'atunci ea umbla ca fleoarţa, fără căpătii di colo până colo, taman ca curvele din ziua dă azi. Şi după ea s-a luat multe, până s-a umplut lumea dă curviş-tine.

După cită-va vreme, surorile ei n'a mări suferit-o, şi a luat-o la goană dintre ele. Ea atunci s-a dus la marginea mărilor, ş-a făcut un bordei acolo şi să *ţinea cu un fara-on* ¹⁾ care işă în toate nopţile la ea. Ea ţiindu-să cu fă-raonul, a făcut mulţi copii tot negri şi uriţi în chipu dra-cului, din care să trag *ţigani* din ziua dă azi.

(Spus de mătuşa Tudora I. Lăzăroiu, din com. Bogdăneşti, Vilcea).

CREDINŢE DESPRE ȚIGANI.

O altă legendă despre *Țigani* este şi aceasta :

Un rumîn, mări dă multă vreme, să îmbătase şi adur-mise beat în marginea drumului. Cum să întimplă, trece tomnai un ficior d'ăi lui p'a-colo. Cum îl vede beat şi dăs-poiat lângă drum, începe să să riză dă el, ia o cogemite baligă dă vacă, şi-l mînjeşte bine frumos pă ta-so cu ba-lega. Apăi el să pitulă într'o tufă aproape, ca să să riză pă'nfundate cînd o trece cineva p'acolo, şi l-o vedea așa

1) Faraonul e sinonim cu dracul, în ochii poporului.

blescăit cu balegă. Trece unu p'acolo, om cum să cade, și cînd văzu pă bîetu om așa bajocorit, să dusă la el, îl deșteplă bine frumos, îl spălă și-l îmbracă, ca să nu măi riză lumea dă el. Cum face, cum drege, că vede și pă fiu-său pitulat în tufă, și-l spune ta-so, ce i-a lucrat. Ta-so atunci a început să-l blasteme: să să aleagă prafu și pulberea dă el, să fie de ris lumi, cum l-a făcut pă el, să fie negru ca un arap în lume, cum l-a mînjit pă el cu baligă. Și taman așa e și țiganu, risu și batjocura lumi, și negru ca un arap, paică ar fi mînjit cu cărbuni și cu baligă. El în lumea asta a făcut numai blestemății. Jidoviî l-a pus să facă cuele cu care a pironit pă Domnu Hristos, și el ca un ticălos ce e, a făcut măi multe cu unu. Și atunci l-a blestemat și Dumnezeu: cu draci, în iad cu tartoru să fie în veci, și pă lumea asta și p'allaltă să-l arză para focului în cușnițe și în iad.

Țiganu e frate cu dracu, d'aia e așa tare la frig, nu-l pîrlește focu, nu-i e urit, etc. Pă ce pune mina țiganu, să spurcă, și trebuie să lapezi lucru ala dac'o fi lucru dă mîncare; dac'o fi vr'un vas ori alt-ceva și vrei să fie curat, să-l izmuești cu iazmă dela Bobotează. Cu țiganu nu e pomana, da îi dai că n'ai ce dracu te face, că cere al dracului, d'aia a rămas și vorba că «*cei țigănește*», «*cei că la ușa cortului*». — Ingeru p'ăi dă cade beleaua să fie tovarăș țiganului de la botez, șade dăparte dă țigan 40 dă pași, că pute al năibi țiganu, și cică plînge mereu bîetul inger dă beleaua care a căzut peste capu lui. Cînd moare țiganu, Dumnezeu îi ia miru ăl mare și botezu, și-l bagă d'adreptu în iad.

Din țigan nu să face popă, nijdăcum, doar numai, cînd

Îa cine-va 9 pei după el. Ba cică e rău să fii naș țiganului, că dacă o muri țiganu înainte, cînd ai muri și tu, el îți iasă înainte, te trage la iad să te cinstească, s'agață dă tine și nu te lasă 'n pace, și de n'ar fi ingeru tău mai tare, te-ar birui-și te-ar trage la iad.

Cu țiganu nu e nici-un păcat, poți să-î faci ce-î vrea. Toți țigani din lume nu fac cît un creștin al lu Dumnezeu.

[Spus de nucheașul Matei Popa com. Ștefănești, Vilcoș].

Notă. Țiganii sînt de mai multe feluri: «*țiganii de șatră*» sau «*țiganii rumînești*», sînt foști robi; „*Ursarii*» sau țiganii cari umblă cu corturile și lucrează fierul și «*joacă ursul*»; «*Zavragii*» țiganii căldurarii, cari au și tipare de bani, sînt țiganii cei mai bogați, «*zavragioaicele*» sînt cărturărese vestite, de se zice că ghicesc totul pînă și numele; ele își au coadele împletite cu bani de argint; ci-că mai înainte au fost și alt soi de țiganii «*nătoii*» sau lăeși cari au fost cei mai răi țiganii, omoraș, furaș totul, și umblaș mai mult dăspoiași toți cu rișchitoare 'n mîini. Iarna umblaș cu cîoburi cu foc în mîini și tot dăspoiași.

Cînd cine-va vrea să batjocorească vr'un țigan, îi zice vorbe de acestea: „*Faraoane!*», „*cioară!*», «*cioroïule*», «*harapule!*», «*întăcînatule!*» «*spurcăcîuneo!*», «*diavole!*» „*încornuratule!*», «*dihanio!*», «*îngrozniatule!*», «*pîngarce!*», «*înpelițatule!*» Cioar r r r r r r! » «Garr r r r r r r!» «Crau u u u u u!» «Hea a a a a a!....»

Iar pã la nunți, cumetrii, refenele, cîte unu măi «*bun dă litii*» pune pã lăutari (care este țigan) să cînte din diblă iar el cîntă «*cîntecu țiganului*»:

Pleacă țiganu la moară,
C'o căruță ș'o iepșoară,
Da iepșoara vezi cam chioară !

Bonc, țigane, bonc,
Lua-te-ar dracu mort
Cu diplă cu tot !....

Pleacă țiganu la moară,
C'o ploșchiță subțioară
Cu apșoară dă la moara,
Și pișat dă iapă chioară !

Bonc, țigane, bonc,
Lua-te-ar dracu mort,
Cu cobză cu tot !....

Pleacă țiganu la moară,
În mină c'o doinicioară,
Cu pișat dă iapă chioară !

Bonc, țigane, bonc,
Lua-te-ar dracu mort
Cu cobză cu tot !....

Să cinstea cîoară, cu cîoară
Cu apșoară dă la moară.
Și pișat dă iapă chioară !

Bonc, țigane, bonc,
Lua-te-ar dracu mort
Cu dara cu tot !....

Pleacă țiganu la moară,
Să-m facă d'o colivioară,
Colivioară di păsat
Că ta-so a răposat.

Bonc, țigane, bonc.
Lua-te-ar dracu mort
Cu dobă cu tot !....

Pleacă țiganu'n sat,
La părintele proțap,
—Bună zîua părințele!
—Lua-te-ar dracu măi țigane!

Bonc, țigane, bonc
 Lua-te-ar dracu mort,
 Cu nădragi cu tot !....

— Să-m fie cu ertăciune,
 C'o să-ți fac d'o rugăciune :
 Să-ți dau părințele un ort
 Să-mi cetești pă tata mort.

Bonc, țigane, bonc,
 Lua-te-ar dracu mort,
 Cu opinci cu tot !...

— Ba să-m dai un leu ș'un zlot
 Să-ț cetesc mortu dă tot.

— Ba l-o lăa dracu și mort
 Nu făcea un leu ș'un zlot
 Cind irea el viu, da mort?!..

Bonc, țigane, bonc
 Lua-te-ar dracu mort
 Cu chimir cu tot !

Ș'o tuli țiganu afară
 Cu căciula subțioară
 Turtită, făcută pană !

Bonc, țigane, bonc
 Lua-te-ar dracu mort
 Cu urechi cu tot !

În vale țigane, 'n vale
 C'a murit o iapă mare,
 Ocaua patru părăle

Să faci lu tat-to pomană !

Bonc, țigane, bonc
 Lua-te-ar dracu mort
 Cu gură cu tot !....

Trage-i cioară din vioară
 Că te dau pă Olt la vale !

Bonc, țigane, bonc,
 Lua-te-ar dracu mort
 Cu limbă cu tot !

Țiganu are pîezî bune, fir'ar orb ; cînd te-i întilni cu el în drum îți merge bine, ți să îplinește gîndu-și voia, și faci calea cu folos. — Țiganu dă cînd ș-a mîncat biserica, ș-a mîncat și norocu.

Ei a avut biserică dă zid d'întîi, și rumîniî dă caș, și țiganîi a rîmnît la biserica rumînilor și le-a zis să șchimbe, și a și șchimbât, și țiganîi s-a și apucat o țiră cite o țiră să mînince din ea, pînă a isprăvit-o de tot.

Biserica irea peste tot dă caș, ușile d'afar și ale împărătești ireaŭ dă slăninî dă porc și lacătul dă purcel fript.

Și d'atuncî dă cînd ș-aŭ mîncat biserica, Dumnezău să nu mai auză dă țiganî.

(Spus dă Tinea Ș. D. Stoica, din com. Ștofănești, Vilcea)

T. Bălășel

(va urma)

CONĂCĂRIE

Bună ziua, buna zina
 Horă frumoasă, boeri D-voastră,
 Boeri de vestire, de la cinstita împărăție,
 Ascultați cuvinte de bucurie
 De la a noastră cinstită împărăție;
 Că al nostru tinăr imparat
 De cînd Domnia-lui s-a rădicat

Și a eșit la vînat

In cîmpii cu florile,
 In țarinile cu griile,
 In văile cu isvoarele,
 In codrii cu verdețile,
 In munții cu măgurile,
 Unde locuesc fearele;

Și nici prea mult loc n'a umblat
 Și preste urmă de feară a dat,
 De a nostru cinstit imparat

Singur s'a merat

De urma ce a aflat;

Și chemă pe toți sfetnicii și filozofii;

Sfetnicii sfătuiău,

Filozofii gicîău,

Oastea sta pe loc și privea.

Sfetnicul întâii zise

Că-î de urmă de căprioară

Ca să fie cu a nostru imparat

De bună soțioară;

Iar sfetnicul al doilea zise

Că-î urmă de zînă

Ca să fie cu a nostru imparat

De-a pururi dinpreună.

Sfetnicul al III-le zise

Că-î urmă de stea

Ca să vie cinstitul imparat

La dinsa s'o ea;

Iară al nostru tinăr imparat
 De acest sfat dacă a aflat
 Că este foarte cu adevărat,
 Pe cal a încălicat,
 În scări de argint s'a rădicet
 Peste oaste au căutat,
 Și din oaste ni-a-ales pe noi
 Acești doi voinici

Cu caii sumeți,
 Din gură îndrăsneți;
 Cu caii fugari,
 Din gură vorbari;
 Cu caii herbanți,
 Din gura învățați;

Și ni au zis așa:
 Voinicilor să mergeți pe această urmă
 Ca să ne fie nouă de isbîndă,
 Din sat în sat,
 Din conac în conac.

Iar noi ne-am luat amîndoi
 Tot gomonînd și vorbind
 Și văi mari și adînci trecînd,
 Pe crugu cerului,
 Pe ramurile stelelor,
 Pe lumina soarelui,
 Pe fața pămîntului.

Și noi de unde am încălicat
 Aiurea n'am mai descălicat
 Pînă unde am găsit
 Această horă frumoasă,
 Jucînd ca cucoanele cu coronî în cap.
 Și bătrînii ședeau
 Ca boerii și priveau;

Și acoloa de ce ne-au întrebat
 Sama de călări ni-am dat;
 Și tot pe urma stelei ne-am luat;
 Steaua mergea, noi încă mergeam.

Cînd ajunserăm la această casă
 Văzurăm steaua că ni se lasă:
 Ne abăturăm și noi la această casă
 Cu veselie mîndră și frumoasă.
 Sfetnicul de casă, cu bun răspuns ne easă
 Ca să ne dăm cărțile
 Și să ne spunem poroncile.

Macar că cărțile le vom da
 Și poroncile le vom arata,
 Ca să știți D-voastră cu adevărat
 Ce au poroncit al nostru tinăr împarat.

Aveți D-stră a vă găti
 De conac, buți de vin,
 Balerci de rachiu
 Cu colaci de grîu,
 Girezi de fin,
 Grajduri de cai mulți,
 Gazde de voinici,
 Mincări bune, grase,
 Copile frumoase,
 Ș'o cinstită împărăteasă
 La al nostru tinăr împarat
 Să se potrivească.

Iar D-voastră nu vă țineți cu banat
 Că al nostru cinstit împarat
 Pe aicea a mai umblat
 Și bine sama locului a luat
 Pe unde infloresc florile,
 Și rasar garofele;
 Și-a văzut floare foarte frumoasă,
 Inflorind și ne-rodind;
 S'a socotit s'o răsădească,
 In grădina împărătească
 Ca frumos să îi florească
 Și să odrăsească,
 Ca toată lumea să le fericască
 Că a aflat o floare

Foarte frumoasă din raîu
Ca să fie cu al nostru imparat
De bun traîu.
Iară al nostru imparat
Dacă aî găsit,
De sine s'a socotit,
Cu sfetnicii s'a sfătuit
Ca s'o mute preste munţi
La a D-sale curţi;
Ca s-o mute preste plăuri,
La a D-sale salăuri,
Ca să inflorească,
Cu drag să rodească,

Părinţilor să mulţamească,
Pe nănaşi să cinstească.

Că cinstea şi mulţumite,
Şi lui D-zeu i-i dragă.
Iară noi aceşti doi vecini
Ce-am venit la D-voastră,
Să ne pregăliţi un colac
Mare de grâu de vară,
Cu sita sitit
Şi cu zăhar indulcit.

Şi noi acest colac de vom lua
Pe cai vom încălica
Şi 'napoi ne vom înturna,
Spre al nostru tinăr imparat,
Ce vine din cea sat;

Cu veste bună îl vom întimpina.

De cât numai ceas bun
Să trimeată Dumnezeu,
Iar D-voastre boeri mari,
Cinstiţi gospodari,
Cinstită mireasă
Şi horă frumoasă,

Mai rămii de acum sănătoasă.

Culeasă de *I. Bordianu.*

(Din satul Criveşti, jud. Roman)

Superstiții

268. Gunoțul nu e bine să-l dai afară din casă după apusul soarelui, căci produce pagube.

269. Rachiul vărsat din nebăgare de samă, însemnează pagube.

270. Unt-de-lemn vărsat din nebăgare de seamă, însemnează pagubă; dar ca să nu producă, trebuie să-l presari cu sare.

271. In Filipi să nu dai împrumut sau cenușa afară, că-ți mănîncă lupii vitele.

272. Cînd te încălți în paț, îți mănîncă lupii rimătorii.

273. Malațu să nu dai împrumut, căci ai pagube.

274. Sita să nu lași să doarmă prin sat.

275. Icoana cînd s-a ciocni cu peretele, nu este semn bun.

276. Masa cînd va trăsni, trebuie sfărămată sau arsă, căci produce pagube.

277. Dacă în ziua de Măcinici va bate vintul sau va fi liniște, aceeași vreme va fi 40 de zile în urmă.

278. In ziua de Măcinici (9 Martie) femeele incongiur casele cu cenușă, ca să nu poată intra șerpele în casă.

279. Tot in această zi, toate gunoaile se ard ca să vie primă-vara mai curînd.

280. La brad, mirile cu mireasă să nu se întilnească, căci unul din doi moare.

281. Mireasă cu mireasă la cununie să nu se întilnească, că una din două moare.

282. Cap de mort de veî vedea, să nu-l omori, căci el duce apă morților. (Cap de mort, fluture).

283. Rudele nu e bine să se-ie, căci moare de rudă rea.

284. Copilul, care de mic e deșteptat, va muri.

285. Când îți fură sarea de la oî saŭ vaci, ele vor muri.

286. Calul cînd își va privi trupul, va muri.

287. În ziua de Măciniei se dă cu maîul în pămînt ca să iasă căldura.

288. Cînd primul copil moare, mama să nu meargă după el la biserică, căci îi moare și cei-lalți.

289. Dacă vizezi vr'un mort din rudele tale, unul din casă va muri.

290. Dacă vizezi pe unul din neamuri mort, să-î dai de pomană, căci nu-l mai vizezi.

291. Dacă unui barbat îi mor 3 femei, să nu se mai însoare, căci a patra îl îngroapă și pe el.

292. Sufletul omului mort șede patru-zece de zile în streșina casei.

293. La mort se leagă o pară la degetul mijlociŭ, ca să albă cu ce plăti cele nouă vămî.

294. Copiii cari mor nebotezați, se fac zvîrcolaci.

295. Să dai rogojină de pomană, ca să ai cu ce-ți face adăpost, cînd o fi vremea rea.

296. Dacă pe lumea aceasta nu dai luminare de pomană, n'ai lumină pe lumea cea-laltă.

297. Cine face puș pe lumea asta, are apă pe lumea cea-laltă.

298. Dacă nu faci pomană pe lumea asta, n'ai ce minca pe lumea cea-laltă.

299. Rașă să nu puî pomană, căci nu mănîucă morții.

300. Cînd doi frați sînt lunatici și unul moare, îl pune pe cel rămas în feare cu cel mort, pentru ca și el să nu moară.

301. Să dă de pomană un porc, caruia îi aprinde două luminări la urechi și se udă copitele cu apă, căci dacă nu

are apă pe lumea cea-laltă, rîmătorul rîmă și îi va găsi apă.

302. Cînd fundul căldărei lasă scintei, ploae va fi.

303. Cînd va urla cînele, unul din casă va muri.

304. Cînd soarele la sfințit se uită în dărăt, vremea va fi bună.

305. Cînd sfîrșitul soarelui se face în nori, vremea se va strica.

306. Cînd bufnița prin luna februar va cînta, e semn de primăvară timpurie.

307. Cînd bei primul pahar, trebuie să verși jos puțin, ca să bee morții.

308. Cînd pisica se linge, insamnă moînă.

309. Dacă în ziua de Bobotează va bate crivățul, vor fi roade la bucate.

310. Cînd te mănîncă urechile, va ploua.

311. Cînd te pișcă șoarecele în casă, inseamnă că de cel din casă ești furat.

312. Cînd peste omul mort va sări pisica, se face strigoii.

313. Dacă, din intîmplare, ei cămașa saū izmenele pe dos, vremea se strică.

314. În ziua de paște se nu mănîncei nici un fel de bucate, afară de pește, ca să nu ai nevoie la vite.

315. Cînd fulgeră să nu stai lingă cine saū pisică, căci te va trăsni.

316. Cînd vezi barză intăi pe sus, tot anul vei fi sănătos, iar cînd o vei vedea pe jos, tot anul vei fi bolnav.

317. Flutur galben dacă vei vedea intăi primă-vara, tot anul vei fi bolnav și galben la față.

318. Flutur alb cînd vei vedea intăi, vei fi sănătos întregul an.

319. Cine aude cucul intăi cîntînd, și va număra de cîte ori cîntă, atîția ani va trăi.

320. Cînd vezi cocoare întîi, să le numeri cîte sînt, că atîtea chile de grîu ai să faci în acel an.

321. Puii de barză nu pot sbura pînă nu minincă coajă de pepene.

322. Cînd bucătura dusă aproape de gură va cădea, e semn că acelaia la care te gîndești, îi este foame.

323. Cînd din nebăgare de samă vei vărsa un pahar cu vin, sau cercurile vre unui butoiu vor plesni, bucurie și cîștig însemnează.

324. Cînd sfințește soarele, să nu mîninci, că faci caș la gură.

325. Cînd soarele este aproape de sfințit, trebuie să stai pînă sfințește și apoi să începi lucrul.

326. Noaptea pe întuneric, să nu te uiți îndărăt, căci vei rămîne cu gitul strîmb.

327. Cînd palma dreaptă te va mînca, dai bani; iar cea stîngă de te va mînca, ei bani.

328. Cine în ziua de Bobotează va intra în apă, scapă de friguri.

329. De friguri ca să scapi, taie unghiile, bagă-le într'un ou și le îngroapă la răs_pintie.

330. Foarfeciile să nu le bagi în gură, căci faci limbar.

331. Părul cînd îl tunzi, să-l măturî.

332. Cînd calul trage pe nas, verme însemnează.

333. Dacă ești bo'nav de ori ce boală, în noaptea de Sf. Gheorghe, și înaintea răsăririi soarelui, de te vei tăvăli prin rouă, vei scăpa.

Culese din Cîlnița, județul Ialomița.

I. N. Constantinescu

334. Ceî ce se laū tot într'o lăutoare, se vād pe lumea cea-laltă.

335. Cînd a murit un membru din familie, ca să-l uiți

îndată, să te uiți prin sită în spre mormîntul mortului ;
sau, pe timpul înmormîntărei mortului, să-ți azvirle cine-
va țărna de la mormînt pe spate, că iar îl uiți de graba.

336. Dacă ți-a murit vr'un copil și n'ai apucat a duce
colacii cumătrului, să-i duci cînd veți face praznic de 40 zile,
căci alt-fel sufletul copilului (mort) va fi ținut la opreală.

337. Să ei sama cînd fierbi laptele, să nu dea în foc,
că crapă țitele vacii.

338. Cînd îți fură cioara răuștele, pune un bolohan în
cuptor, că nu le mai fură.

339. Să nu miroși flori de pe mormînturi, că nu-ți mai
miroase nimic.

340. Cine își coasă straful pe dînsul, să ție un paiu în
gură, căci alt-fel uită îndată.

341. Din *Joî-mari* (joia de 'nainte Paștelui) și pînă la
Ispas (*Inaltarea Domnului*) nu se toarce, coase, fierbe
cămeși, etc. joile, că bate peatră, ori se 'ntorn ploile și se
face secetă.

442. Cînd mîncîci cu lingura din strachină, nu o pune
rezemată pe strachină, căci se urcă calicia în strachină și
mîncînd-o, nu mai poți scăpa de dînsa.

343. Să nu bați merele pînă în ziua de Sf. Ilie (20 Iuli)
ori să le arunci în sus, că bate peatra.

344. Femeile cari aũ copii morți, nu mîncă mere pî-
nă în ziua de Sf. Ilie. căci se crede că Sf. Ilie care are un
măr încarcat cu mere pe lumea cea-laltă, la ziua lui, dă
la toți copii mere ; iar acelor, ai căror părinți n'au ținut,
le zice : « Vouă nu vă daũ, că mamele sau părinți voștri
aũ porcit. ». În ziua de sf. Ilie, femeile întăiũ daũ mere de
pomana și apoi mîncă și ele.

345. Ciuchii de pâr de la ceafa copilului, cari se formează
pentru că stă mult culcat pe spate, nu e bine să-i tae măsă

căci îi arde casa copilului cînd va fi gospodar : ci să se ducă cu el la nănaşă-sa să-î o taie.

346. Cînd te scutură de friguri, dacă vrei să te lase îndată, să-ţi toarne o cofă cu apă pe cap. o femeie, care a fost furată de bărbatu său: da să se păzeasca să n'o vezi, căci se duc frigurile pe dînsa.

Culese de R. Marinescu

347. La ridicarea argelei (acoperişului) unei case, se leagă pe virf un şumueag de pae, de fin, sau un tirş (brădişor) ca să nu se apropie relele de ea.

348. In spre Joi-mari se dă foc la gunoae, şi se pune pe un scaun o cofă cu apă şi o litră, pentru ca sufletele morţilor să se încălzească şi să bea apă.

349. In spre ziua de Sf. Gheorghe, să pune în stîlpii porţii răchită în brazde, ca să se prindă bucatele (recolta) ca rachita.

350. In *Ziua-crucei*, se strînge fel-de-fel de buruene, şi poame, pentru leacul ori-cărei boale.

351. In ajunurile Crăciunului şi Bobotezei, dis-de-dimineaţă, femeile strîng cenuşa din vatră pînă a nu mîncea nimic, şi gunoîul de prin casă, şi primăvara, cînd fac straturile, presură cenuşă amestecată cu gunoîu, zicînd : «Cum n'am mîncat eû dimineţile agiunurilor, aşa să nu mînce nici o lighioae roadele.

352. Cînd vine o greime mare şi are să bată zloata, se înfinge toporul în pămînt.

353. Cînd tună întăi primăvara, se dă uşurel în cap cu un fer, ca să fie tare în cursul anului, ca ferul.

354. Cînd fulgeră, se tace cruce ca dracu să fugă de linga noi şi nu trăsneşte de cît acolo unde se ascunde.

355. In zilele cîrcovilor nu se face nici o treabă, că mîncă lupii porcii.

356. Vinerea nu se mătură prin casă, nici nu se dă gunoșul afară, că minăcă uliul găinele; tot pentru aceasta nu se dă cu mătura pe vatră.

357. Când cui-va i se fură iască, îl mănăcă dihăniile vitele.

358. Când se aprinde funir de la gura cuptorului, are să vremuiască.

359. Unde e mort în casă, nu se dă bună-vremea, nici nu se face nimic, că amorțase minurile.

360. Mercurea și Vinerea nu se iaș oule din culbar, că se fac picingini pe obraz.

361. La agiunurile Bobotezii și Crăciunului se pune câteva grăunțe de popușoi sub așternutul și în locul unde are să șadă popa, ca să șadă cloștele vara; dacă popa nu șede, când ese, pe furiș îl petrece cu cociorva și se pune femeia de casă în acel loc.

362. Când se învălește pinză pe sul, se înoadă o pana de găină, ca pinza să meargă așa de ușor în stative, ca pana.

363. Se pune o roată veche pe vârful casei ca să nu piară porcii de brîncă.

364. La *Alexii*, când pomenește cine-va de șârpe, îl mușcă vara.

(Din Găinoștii, județul Suceava)

Culese de P. Herescu

Strigături din Ardeal

1. Auzit-am, mîndră, eș,
Că mineia-i pare riș,
De iubitu tăș și meș;
Da spune, mîndră, mineia
Să îngrădească grădina,

Și cu flori albe de spin,
 Ca noi să nu ne 'ntîlnim,
 Fără simbătă odată,
 Dumineca ziua toată,
 Dumineca și 'n sărbători,
 Și sara prin șezători.

2. Cătuni-ŭ-aș cătuni,
 Numa pușca de n'ar fi;
 Că pușcă-l grea și oțaloasă,
 Rău îmi mîncă-a mele oasă.
 Pușca și oțelele,
 Rău îmi mîncă șelele;
 De pușcă și de ciacău¹⁾
 Rău mă doare capul meu.

3. Bărbînocu din pădure,
 Mînea-v 'ar morții smulture,
 Va țineți imbojorate,
 Virvu cozii ceafa bate.
 Ba frunză verde lemn cînesc,
 Ba-s rumenite de sclipesc.

4. Pină 'n cuiu, pină sub cuiu,
 Fost-am și eu a oarecui,
 D 'amu nu-s a nimăruî.
 De m-aș ști purta frumos,
 Iar aș fi d 'acui am fost,
 De m-aș ști purta cu bine,
 Iar aș fi a oareî-cine.

5. Hai mîndră la făgădău,
 Să-ți arăt năravu meu.
 Că cîte zile-s într'un an,
 Atîtea năravuri am.

1. Ciacău, căciula de paradă la soldații austriaci.

6. Luați sama feciori bine,
 Unde-ți mere a peți.
Unde-a fi ruda 'ncărcată,
Ia-o că-î harnică fată,
 Unde-a fi ruda cam goală,
 Las-o la măsă să moară.

7. Trei garduri și trei grădini,
 Pină la mindra 'n vecini,
 Cine-o zis că m-o văzut,
 Nu mai calce pină-n Prut,
 Iarbă verde pe pământ,
 Nice verde, nici uscată,
 Numai calce nici odată.

8. De la noi a treia casă,
 Bate-și popa preuteasa.
 Nu o bate cum se bate,
 Far 'cu zbice încordate,
 Și cu zbice de mătasă,
 Impletite 'n trii și șasă.

9. Bine-mi placē d'a juca,
 Cu nevasta d'altuia.
Cum să ultă pe sub clop,
 Să vadă cum i o joc,
 Pe sub clop da pe sub gene,
 Bate-l Doamne, rău și o teme,
 Da de mine nu și-o teamă,
 Frigă-și-o, și-o facă zamă,
 Și o bată 'ntr'un buclan ¹⁾,
 Și o trimată pe la neam,
 Și o bată 'ntro bārbință,
 Și o trimată de sâmință.

10. Ochișori ochiți, ochiți,

1). Buclan, butoia.

Luați sama ce iubiți,
Să nu ziceți minii -alaltă
Că nu v'ați fost de olaltă.

11. Cîntă cucu 'n grădinit,
Cu mîndra ne-am despărțit.
Merla cîntă'n vers subțire,
Pentru-a noastră despărțire,
Despărțire cu necaz,
Și cu lacrimi pe obraz.
Șad cu cotele pe masă,
Și implu blide și vasă,
Pe obrazuri pe amîndoaună
Merg lacrimile păraună.

12. Eși mîndruță pîn la poartă.
Să vezi dorul cum mă poartă.
Mă poartă din loc în loc,
Ca pe un om făr de noroc.
Mă poartă din țară 'n țară,
Ca pe-un om făr de ticmeală.

13. Vai de mine și de eă,
Azi mi-i bine, minii mi-i răă.
Cine m'aude cîntînd
Gîndește c'am băut vin,
Da eă n'am băut nimică,
Făr'o cupă de holircă,
Și nimica n'am mîncat,
Făr'un puă fript, pipărat.

14. Cîte fete-s cu cojoc,
Toate așteaptă să le joc,
De jucat juca-le-oiă,
Și aici lasa-le-oiă,
Iară cîte-s cu peptari,
Toate așteaptă gazde mari.

Da le-om da după jandari,
Că acela-s domni mai mari.

15. Sub potcoava cismii mele,
Zace dracu și-o muere,
Și mă'nvață a face rele.
Rău mă tem de tisturele, 1]
Că m'or bate 'ntre nuele,
Nu m'or bate cum să bate,
Fără cu sbiciu pe spate,
Unde-i carnea cu păcat.
Și m'or bate 'n jos pe seale,
Unde-i carnea cu greșele.

16. Insura-m-aș insura,
Tare proastă n'aș lua.
Nici frumoasă nu-mi place,
Că prea mulți șogori 2) imi face.
Ori în cotro mă pornesc,
Cu șogarii mă 'ntilnesc.

17. De aicea pînă 'n Beclean 3),
Semănat-am măgeran:
Măgeran de cel albuț,
Să puî pană la drăguț.
Drăguțu mi-o fost cătană,
Ș-o pus imparatu pană,
Pană și lobodă,
Nu-i lumea slobodă.

18. Frunză verde de bujor,
Nici la toamnă nu mă 'nsor,

1). Tisturele, olifori.

2). Șogar, cumnat

3). Un orașel românesc între Bistrița și Dej, cu vr'o 3000 locuitori. Aici este moșia Betleneștilor, fostă odată principat al Transilvaniei. Betleneștii sînt de vîță romînească, astăzi însă magiarizați. Actualmînte un membru al familiei: Andrei Betlon, este ministru magiar, care are de soție o romîncă, fiica unui Mocioni din Ungaria.

Cu râmii vițal minzat,
P'ingă cei ce s-o 'nsurat.
Că 'nsurații aū femeī,
Nu m'or lăsa ei să plei.

19. Frunză verde de cefină,
Sufă vîntu și-o clatină,
Din vîrf pînă in rădăcină.
Nu-i de vina crenguței,
Că-i de vina mălcuței,
Că nu mă lasă-a iubi,
Cu cine m-aș potrivi,
Nu mă lasă să trăesc,
Cu cine mă potrivesc.

20. Sîmbăta, Duminica,
Trec voinicii Dunărea,
Cu papucii trăpotind,
Cu săbiile zurăind,
Și părinții blăstămînd,
De ce i-o făcut frumoși,
De-s la tisturi lăcomoși.

21. Haidații feciori la cătane,
Să mîncăm pită și carne.
Haidații feciori la bîrbunc,
Să mîncăm carne de junc.
Ba cu-i voea să trăiască,
Pue osu să muncească,
Pita noastră n'o poftească.

Adunate în Năsăud (Transilvania).

I. MOISILU.

Omul fără noroc

Pe cînd Dumnezeu umbla cu sfîntul Petru pe pămînt, s-aû întîlnit cu un om la care găzduise ei în mai multe rînduri. Acel om era un om fără noroc, aceasta o știa D-zeu, ca un a-tot știutor ce este. D-zeu zise cătră sfîntul Petru: „Petre! vezi pe acel om?” — «Văz, Doamne, zise tovarășul său, acesta este omul care ne-a primit în mai multe rînduri în casa sa» — «Așa este, zise Dumnezeu; el este un om fără noroc.» — „Cum, Doamne? zise atunci Petru; Tu știi aceasta și nu voești să-i ajuți, și el de atite ori a făcut bine cu noi, primindu-ne în casa sa. Oare nu ar fi bine ca să-i dai o pungă cu bani?” Bine, zise atunci D-zeu tovarășului său, însă el tot nu va vedea ca să o ea. Așa să și întîmplă. D-zeu trecînd peste pod, puse la mijlocul podului o pungă plină cu bani, peniru ca trecînd omul pe acolo să o ea. Dar ce să vezi? Omul fără noroc, tot fără noroc; cînd intră pe pod, care era cam strîmt, închide ochii pentru ca să cerce dacă poate trece podul cu ochii închiși, și ast-fel trecu pe lingă pungă fără a o vedea.

Nichita Spîrlea

Avrig (Transilvania)

DOINE POPULARE

Din țara Oltului, în Transilvania

1. Când vii, badeo, pe la noi
Pune clopote la boi
Și mi-i leagă, badeo, leagă
Cu șinoare de mătăasă
Să te-aud din șezătoare.

2. De-ar fi mindruța la cruce
De trei ori pe zi m'aș duce;
Dară mindra-i mai departe
Nu pot merge fără carte.
Carte mindrii nu-i pot face
Că notarul nostru zace;
Cu birău-s mănios
Imi face cartea pe dos;
Și cu popa m-am sfădit
Imi face cartea smintit.

3. Eū mă duc mindro, azi mine,
Dorul meu la tin' rămine,
Grijește mi-l mindro bine
Cum te-am grijit eū pe tine
Și mi-l leagă mindro, leagă
In corn de năframă neagră,
Și mi-l leagă mindro leagă
Și im-l trimite pe apă.
De cum-va s'ar cufunda
Nu-mi mai trage nădejdea;
De s'ar opri după peatră,
In trei ani mă tot așteaptă,
In trei ani și jumătate
Că te-am iubit cu dreptate.

Culese de Nichita Spîrlea

CÎNTECE

275. Foaie verde de mestec,
 Gheorghieș, fecior de grec,
 A avut case pe temelii
 Și o rămas în sărăcii,
 Umblind prin cele pustii
 Cu nevasta 'n negustorii.
 Pe dînsa 'n tirg c'o ducea,
 Turcii l-o prins a 'ntreba:
 —De vinzare-î nevasta?
 —De vinzare-î, săleaca!
 —Da ce cei, bre, pe dînsa?
 —O sută și mai ceva.
 Turcii-o prins a număra,
 O sută și mai ceva.
 Ea o prins a suspina,
 Cum o vinde pe dînsa,
 Par-că nu-î a fost soția,
 Și o prins a cuvînta:

—Foaie verde măr bătut,
 N'am gîndit, n'am socolit,
 C'a avea doru sfîrșit
 Și dragostele urit!
 N'am gîndit în vremea mea

(Din județul Suceava)

C'aista pahar l-oîu bea.
 Bată-l Dumnezeu pîhar
 Că tare-î acru și amar.

— x —

276.—Foaie verde matostat
 Spune lițo-adevărat,
 Cît am fost eî concentrat,
 Cîți băeți te-o sărutat?
 —Unu 'nalt și sprincenat
 Cu trei semne de vărsat,
 Nu-î de-aici, că-î din alt sat,
 Ardă-l focu blăstămat,
 La inimă m-o secăt.
 Săracu barbatu meî,
 El muncește și eî beî;
 Atîtea ciomege ieî.
 Măi bărbate blăstămate,
 Moae fringhia și mă bate,
 Că, zeî, așa mi se cade;
 Că de cînd nu m-ai bătut
 Mare curvă m-am făcut,
 Să mă fi bătut intăiî,
 Aveaf gazdă și copil.

Culesa de C. TEODORESCU.

277. Frunzuliță de matasă
 Porniî cu plugu d'acasă,
 Mă suiî în deal pe coastă,
 Ca să-mî trag și eu o brazdă;
 Scoase dracu o nevastă;
 Cînd porniî și eu o brazdă
 Eî cu ochiî la nevastă,
 Plugu mî-o eșit din brazdă,
 Eî cu ochiî după ea
 Plugu din brazdă eșia;
 Eî cu ochiî după dînsa
 Mî s-o rupt plazu și birsa.

Legea voastră de femei,
Pentru voi am dat cincî lei,
Plugușorul mi-l stricăi.

—Frunză verde pipigioi
Vină badeo joî la noi
Că tu ai vre-o patru boî,
Și din patru vinde-om doi
Ș'om tocmi plugu-amîndoi
Și va fi halal de noi.

— x —

279. Frunză verde trei nuele
Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere un cojocar;
După cojocari n'oiu mere
Că pină ce trage o pele
Staū cu ochii țintă la stele.

Tot mă cere maică cere
Și mă cere-un dascalăș;
După dascalăș n'oiu mere
Că mă ține cu pomene,

Cu covrigi

De la calici,

Și colaci

De la saraci.

Tot mă cere maică, cere
Tot mă cere-un plugaraș;
După plugaraș oiū mere.

[*Dorna, Suceava*]

281. Noi am fost doi pui iubiți,
Ca doi zarzari înfloriți,
La izvoare răsădiți;
Isvoarele au sacat,
Zarzarii că s-au uscat,
Noi de iubit ne-am lasat.

Ziua hăi! și noapte hăi!
Cu punga plină de lei
Cum le place la femei.

— x —

280. Frunză verde peliniță
Cînd tocam la clopotniță
Eșii sara 'n cei luncuță,
Mă 'utilniî e'o copiliță
Tînără ca o mlădiță;

Eū am ris și ea n'o ris
Foc la inimă mi-o pus.

A casă dacă m-am dus,
Măicuța masă mi-o pus,
Ș'am imbucat de două ori
Ș'am oftat de nouă ori.

—Dragul maicăi ce oftezi,
Ș'a minca nu mai cutezi?

Dragul maicei nu ofta
Că maica te-a insura;
Satu-i mare, fete-s multe
Și mai mari și mai mărunte
Ți-i alege, c'ai de unde?

—Of, of, of! maică măicuța,
Ceru-i mare, stele-s multe
Și mai mari, și mai mărunte,
Dara luna-i numai una
Și luminează toată lumea.

Culese de V. Pienescu.

282.

Lungu-i drumul prin pădure,
Dar mai lung pe ceea lume,
Cine moare nu mai vine.
Cărarușa peste sat,
Și la noi cîniî nu bat.
Făcuî gardu la grădină,

Nici de pari, nici de nuele,
Numai de cuvinte rele.

— x —

283. Foae verde de cicoare,
Cită lume-i pe sub soare,
Nu-i ca crişma 'nşelătoare.
Leşi boii injugătei,
Şi mergi în crâşmă să bei.
Cat la lună, luna-i sus,
Cat la jug, boii s-o dus;
Daŭ cu fuga după ei,
Pincu mă strigă 'napoi.

— x —

284. Cine are-un dor pe vale,
Ştie luna cînd răsare.
Cine are un dor pe luncă,
Ştie luna cît se urcă.
Cine are dor pe şes,
Ştie luna cît a mers.
Cine are dor pe lume,
Ştie luna cînd apune.

— x —

285 Frunză verde trei crastoane,
Cit îi deluţu de mare,
Cînd ar fi de faţa ta,
Mări albă m-aş purta,
Albă ca şi lebada,
Rumână ca călina,
De ţi-aş strica inima,
Să te 'nsori de nouă ori
Şi să faci nouă feciori.
Să te 'nsori numai odată
Şi să faci numai o fată,
Să-ţi fie amoretată.

— x —

(Dolhasca, Suceava)

286. Cînd eram la mama fată,
Mincam turtă coaptă 'n vatră
Şi-o rădeam pe răzătoare,
Faţa mea era ca floare;
Dar de cînd m-am măritat,
Mininc turtă ca huma,
Faţa mea e ca spuma.
La mama purtam rochiţă,
La barbat n'am nici catrinţă.
La mama purtam caftan,
La barbat n'am nici suman.
Frumos amoraş m'am prins
Şi nu l-am prins într'adins.

Ci l-am prins într'o cercare:
'De-a avea o fire bună,
Eŭ l-oiŭ mai ţine vr'o lună.

— x —

287. Frunzuliţa earbă neagră,
Tata, mama tot mă 'ntreabă.
Care muncă mi-i mai dragă?
Munca cea de vitejie,
Pistoale de vînăjie
Şi cal bun de călărie.
Geaba mijlocul imi string
Dacă n'am arme să 'ncing
Şi cal bun să mi-l înching.
Voinicelul fără cal,
E ca peştele pe mal
Şi ca mărul lingă drum,
N'are pace nici de cum.
Dar voinicul inarmat
Şi pe un şoim încălecat,
Drăgălaş e şi frumos,
Ca luceafăr luminos.

Culese de T. C. IONESCU

288. Frunză verde garofiță,
Ce te-ai suparat pulcută?
—M-am suparat pe barbat,
Vine de la crîsmă bat
Şi mă ia la cercetat
Ca să-î spu-lu de-amurizat.
Să mă pue pe-un cărbune
Amoraşul nu l-oiu spune;
Să mă pue pe-o frigare
Amoraşul spusă n'are.

—Frunză verde trei zmincele
Uite curva de muere
Cum să ia pe hătorele
Şi strînge la buruene
Şi le fierbe 'n trei ulcele.
Buruene otrăvite

Pentru Ghişor gătite;
Ghişor cînd o gustat,
De la uşă pină la pat
De trei ori o leşinat.
Atunci Ghişă o strigat:
Aşterne maică crivatu
Că curvile m-o mîncatu.

— x —

289. Frunză verde merişor
M-am iubit cu-un domnişor;
M-am iubit de mare frică
Maică mea nu ştia nimică.
Vecina-î duşmancă mare;
Ea pe atita mi s-o pus
Cu domnişorul m-o prins
Măicuţei mele m-o spus.
Măicuţa, ca maicele,
M-o spus frăţiorului;
Frăţioru-i ca un frate:
M-o luat de minuţă

Şi m-o dus in pivniţă;
La pivniţă-o pus uşuţă,
Pe uşuţă-o pus lacată
De-asupra stîncă de peatră.
Mă uităi pe-o ferestuică,
Văzuî soare strălucind
Fete su flecâi şăzind.
Numai pu-lul meu plîngînd.
Tacî pu-lule, nu mai plînge
C-a da D-zeu ş-a da
Ş-a da ploae şi cu vînt
Ş-a da stîncă la pămînt,
Şi ferele-or rugini
Eu de aici că voiu eşi,
Tot amîndoi vom trăi.

— x —

290. Frunză verde ş'un zamciu,
Spune-mi dragă cînd să vii
Sau de vreme sau tîrziu?
—Nu veni, biţă, de vreme
Că duşmanii tae lemne,
Duşmancele strîng ciurcele;
Via biţă, tîrzior
C'atunci toţi duşmanii dorm,
Duşmancele pic de somn.—
Frunză verde floare-albastră
Biţă, de dragostea noastră
S-o ivit un pom în coastă.
Ş-o dat D-zeu un vînt
Ş-o dat floarea pe pămînt
Şi pomul s-o vestejit,
Tu pe mine m-ai urit.
Frunză verde lemn de fag
Iubeşte-mă dacă-ţi plac,
Dacă nu, sila nu-ţi cad.
Frunză verde mărăciune,

Iubește-mă, dacă-ți vine,

Da nu-ți bate joc de mine.

Comunicate de D-l. GH. GHIRANESCU.

(Din Orăștii, Suceava)

291. Foaie verde sălcioară
 Mi-a venit o veste-asară
 Că mi-î puica bolnăvicioară;
 Da eă cînd am auzit
 Am căzut ș'am amețit,
 Am oftat, și am picat
 Și m-am razamat de-un gard,
 Cum î omu suparat.
 Ce ești puică bolnăvicioară?
 Ia te'ndreaptă și te scoală
 Că ți-am adus leacurile,
 Leacuri buruenele
 Să le puî noaptea la stele,
 Ziua să le puî la soare
 Doară te-oî vede'n picioare.

292. Foiliță de-alior
 Am avut un pușor
 Și s-o dus și m-o lasat;
 Nu știu pe-a cui mină a'ntrat.
 Pentru tine pușor,
 Nici noaptea nu pot să dorm;
 Cînd adorm noaptea mai bine
 Visez puîul lîngă mine;
 Mă trezesc și nu-l g sesc,
 Cu doru mă vînjolescă
 Cu jelea mă prăpădesc.

293. Foiliță ș'o lălea
 Ține doamne ce-i ținea,
 Ține doamne puica mea
 Pînă ce sînt eă cu ea.

Dacă oî lăsa-o eă
 Tot n'o bate Doamne rău,
 Făr' numai cu dorul meu.
 De-î umbla Doamne-a o bate
 N'o bate cu alte fapte,
 Numai cu străinatate;
 Nu bate Doamne pe mine
 Tot cum m'ai bătut pe nime
 De umblu prin țări străine.
 Foaie verde trei masline
 Te duci puică de la mine
 Ie-ți și doru meu cu tine,
 C'al meu dor te răcorește
 Nu c'al taă ce te pîrlește.
 —Eu am bade-a prășni,
 Doru nu mi-l pot pazi:
 Eu am badea adua,
 Doru meu nu-l tot cerca;
 C'al meu dor îi dezmerdat
 S'așteaptă 'n brațe purtat,
 Ș'a meu dor îi mādărit
 S'așteaptă la sin adormit.

294 Foaie verde măr agud
 De trei zile, zic, mă duc,
 Nici nu beă, nici nu mîninc.
 Mă usuc ca frunza'n nuc
 ca iarba de pe surduc —
 Foaie verde alunică
 Mă vād slabă, de nimică,
 Mă usuc ca iarba 'n slincă
 Ce nu mînincă nimică. —

Foae verde de alunuță
 Nici o poamă nu-î dulcuță
 Ca mila de la mămuță,
 Și mila de la surorî
 Ca mirosna cea de florî,
 Da-s departe, pot să mor.
 Am surorî, și-s măritate
 Și de mine-s departate,
 Imprăștiate prin sate
 De gloată-s inconjurate
 Nu pot veni și-a mă scoate.

295. Foae verde lem de nuc
 Mai văzut-ați, mai văzut
 Gard înalt fără zaplaz
 Puțu frumos fără nacaz?
 Mai văzut ați, mai văzut
 Gard înalt fără propele
 Om frumos fără greșele?

296. Foae verde ș'un hurmuz
 Știi puicuță ce ț-am spus:
 Când oiū veni eū la tine
 Să nu mai găsesc pe nime,
 Să te găsesc singurea
 Cîntînd ca o pasarea!

297. Foiliță ș'un hurmaz
 Tot te-ai dus, bădiță, dus
 Pe valea Bistriței în sus;
 Tot t.-ai dus ca să găsești
 Posta ta sa-ți împlinești:
Două vaci cu coarne largi
 Copilele ce ți-s dragi.
Două oi țigăi birsane,
 Și copile nazdravane.
 Dar el cît a fi umblat

Ca mine n-o mai aflat;
 O vîță blîndișoară
 Ș'o nevastă bălăioară.

298. Foiliță trei masline,
 M-am dus puică de la tine
 De trei luni, și de trei zile,
 Să-mî gălesc pe alta 'n lume
 Să trăesc cu ea mai bine,
 Să'î fie milă de mine,
 Să-mî treacă doru de tine.
 Dacă puică, te-am lasat
 Tu-ai pus de m-o farmacat
 Cu trei pae de la pat,

Cu trei spițe
 Din porțiță,
 Cu trei perî de la cosiță.
 Eū m-am dus la mănăstire
 Ș'am pus mina pe psaltire
 Să cetesc două trei zile,

Să-mî treacă de dor de tine.
 Cunoc, puică, că nu-î bine,
 Pe-aista drum am plecat.
 Da eū aș zice mai bine,
 Să te faci o mănăstire,
 Să nu-mî dai drum la cetire,
 Ci să viū tot lîngă tine
 Că ce-am făcut eū nu-î biue:
 Mai bine să fiū cu tine
 Să nu ne mai ridă nime.

299. Foiliță mărule
 Ie-mă'n brațe dorule
 De mă treci vadurile
 Și toate pădurile
 Peste toate ripele,
 Muntele cu florile.

De cînd traesc cu străinii
O scăzut carnea pe mine;
Stați surori s'o cîntîrim,
Nici-o litră nu găsim,

Nici-o litră, nici o ceașcă
Că de dușmani nu-î ramasă;
Nici o ceașcă nici un dram
Că-î mîncată de dușmani.

Din Broștoni (Suceava)

Culese de M. Lupescu

300. Foaie ș'un pelin
Și de rosmarin,
Ce moșneag bătrîn
Încinge barba cu briu.
De la tinerețe
Pînă la arse bătrînețe,
Fiu din trup că i-a născut,
Cînd i-a fost urit de șusuit
Povestea după pămînt.
Dar muma sa ce făcea?
Puțină apă încropea
Și 'n albioară mi-o punea
Și băiatul că-l scâldea,
In c-rpe albe 'l înfășa,
In albioară mi-l culca,
Cu mîinele lucra,
Din picior mi-l legăna
Din guriță -l blestăma:
«Liulū, liulū, culcă-mi-te
Puiū de șearpe sugă-mi-te;
Puiū de șearpe balaur
Cu solzi galbeni de aur».
Iar șearpele supt tabla casei era
Urechii d'albe dobindea,
Cînd muma-sa -l blestema
Și lui că 'l dăruia.
Băiatul mare că creștea
Voinic de șaisprece anise făcea

Și lu tata-său îi zicea:
«Daleo taică taiculiță
Că mie mi-a venit
Vremea de căsătorit,
D'un cal bun să-mi aduci,
Care l-ai avut de tinerețe
Și la d'albe bătrînețe».
Tată-sēu cum auzia
D'un cal bun îi aducea
De înșelat, de infrînat
Cum e bun de încălecat;
Iar perina după șea
Nici nu-î lungă
Nici nu-î scurtă
Numai cu pietre scumpe țesuta.
Și baeatu că mergea
Cam in valca Listrului
Listrului pustiului.
Trei zile, frate, vina
Mai nimica nu-mi prindea
Fără un puiū de turturea
Mult e inimioarea rea
Miez de noapte -l apuca
Și nimic el nu vedea,
De cît o zare de foc zărea.
Drept la dînsa că mergea,
Tocmai aproape se ducea;
Dar nu-î zare, zău, de foc.

Şi e şearpe cu şerpoaică.
 Silea păcate să facă.
 Iar băeatul cum vedea
 Indărăt că se 'ntorcea
 In goana mare că fugea;
 Şearpele cum îl zărea
 După el că se lua
 Şi din gură îi zicea:
 «Stai voinice, stăi,
 Că mâta mi te-a dăruit».
 Băiatul cum auzia
 Mina 'n sîn băga
 Şi zgîrbaciū că scotea,
 Zgîrbăcel de bumbăcel
 Cu cincî litre de argint
 Cum n'am văzut de cînd sînt.
 Unde murgulūl că-i trase ?
 Intre şale basamace,
 Unde murgulūl nu-î place.
 Tot ici; colca că-mî sărea
 Trei rîndurî de loc făcea.
 Socotea c-a izbutit.—
 Indărăt cînd se uita
 Vedea capul şearpelūl
 La chişita murgulūl.
 Alta murgulūl îi trase
 Intre şale basamace
 Unde murgulūl nu-l place;
 Sărea al doilea peste dirlog
 Şi-al treilea peste pîrlog;
 Socotea c'a izbutit.
 Mai nimic n'a izbutit.
 Cînd indărăt se uita
 Vedea capul şearpelūl
 Sus pe cotul murgulūl.
 Dar băetul ce făcea ?
 El zgîrbaciul că scotea

Alta murgulūl trăgea
 Trei rîndurî de loc fugea.
 Socotea c-a izbutit.
 Mai nimic n'a izbutit.
 In dărăt cînd se uita
 Vedea capul şearpelūl
 Sus de spata murgulūl.
 Atunci făcea cum putea
 Şi in cap îl lovea.
 Şearpele se necăjea
 Şi coada şi-o 'mplelicea,
 Pe murgulūl împedica
 Şi băiatul jos cădea.
 Şearpele jumătate 'l imbuca
 Jumătate nu mai poate
 Tot de arme ferecate.
 Şi voinicul că şipa,
 Din gură mereū striga
 Nimeni nu-l auzea,
 De cît fecioraş de sîrb
 Mai marghiol de tîrg.
 Băiatul cum îl zărea
 Din gură îl grăia :
 «Sai voinice de mă scapă,
 Că ţi-oŭ fi frate
 Pină la moarte.»
 Voinicul cum auzia
 Paloşul din teacă scotea
 Pe mişchiūl că-l trăgea
 De briū se descingea
 Şi mina c-o 'nfăşura
 Şi la şearpe năvălea,
 Făcea, frate, cum putea
 Drept in guşă, că-l scotea
 De venin îl curăţa,
 Pe cal îl punea,
 Sus la stîină îl urca,

Oile le mulgea
 Uluc cu lapte umplea
 Și pe voinic îl băga;
 Pe loc laptele se 'nchiega.

De rane se vindeca
 Sănătos că se făcea,
 Frați de cruce ei se prindea
 Pe șerpi de omora.

(Spus de Radu Cornea, lăutar în satul Baou, jud. Ialomița)

Cules de Dobre Ștefănescu

Călare pe prăjină

L.

În luna Iulie 1866 mă aflam la Birlad, la bătrîna D-na Plitos; zic 66, pentru că se afla acolo și sora mea Zoe, care pe la finea acestei luni a murit de holera.

Noi fetele eram în salon, cînd de odată auzim zgomot pe stradă, și uitîndu-ne, vedem o mare aglomerare de lume, ce se adunase înaintea comisiei, care era tocmai în fața caselor D-nei Plitos. De odată auzim pe bătrîna Plitosaia strigînd: „Nu-i dați apă, că are se crăpe. Safta și Elena, fetele Plitosaiei, Măndița Romașcu, Raluca Vidrașcu, Tinca Crăescu, soră-me și eu alergăm pe stradă și vedem un om călare pe o trestie. Fața lui era abătută, s'ar fi zis că dormita; iar el era numai în cămașă, cu izmene, desculți și cu capul gol. Trestia pe care călărea era lungă, și la capătul de care o ținea, era împodobită cu peteală, cordele și flori. Omul tot striga „Btrîu! btrîu!” cum se face cînd vrei să oprești un cal la ham; apoi „Hi! hi! la Marghiolița din Cotul-Negru”. (Birladul are mai multe mahalale, din care una se numește Cotul-Negru). Fiînd orașul mic, îndată din mulțime s-a știut cine este acest nostim călăreț, și comisariul a poruncit să se aducă pe Marghiolița.

În adevăr a venit o femeie încă tină, care a fi fost cu de vre-o trei-zeci ani, și a spus că omul calare pe prăjină, sau mai bine zis pe trestie, era bărbatul ei; că era zugrav de biserică, că s-a dus să zugrăvească o biserică în țiru-

tul Covurluiului, și lăsînd-o pe ea, nevasta lui, un an fără de veste, ea s-a hotărît a-l aduce viu sau mort pe trestie.

Ce s-a făcut cu ei după aceasta, nu-mi aduc aminte; știu atît că după această declarație, noi am intrat în casă foarte emoționate, și ambii soți au fost duși în cancelaria comisiei; eu am plecat peste cîteva zile la Iași; sora-me Zoe s-a dus în Basarabia; murind ea la sfîrșitul lunii de holeră, durerea ei m-a făcut a nu mă mai gîndi la omul calare pe trestie, cînd m-am întors iarăși în Birlad

(Auzit întocmai ast-fel de la D-na R. Boryslaw fostă directoară a azilului «Elena Doumnă», astăzi directoară a școlii Froebeliane din București.

II

Amu, eu eram la odaia Ursului, la Popeni; era pe o za de vară, și fiind că era cald, m-am dus să beau apă în niște coșuși, ce făceau fin; era o ceată de șapte inși, din tre care unul era un moșneag; și de o dată, ziua amează mare, unul din flăcăi se uită în sus și striga: «ia uitați-vă oameni buni!» —Și venea sus, prin văzduh, un flăcău calare pe o prăjină, și tot striga: «apă, apă, dați-mi apă». Și moșneagu zise: «să-l scoborim pe betul flăcău, că tare ostentit trebuie să fie, și de departe trebuie să vie așa de pe sus.» Și o scos moșneagul cușitul din chimir, și o borborosil cite-va cuvinte, și o înfipt cușitul în pămînt, s-o scoborit flăcăul cu prăjina drept în jos, d'asupra cușitului; și o legat prăjina la o caplîă de fin, pentru ea, zicea el să mână minince betul cal o-leacă de fin că tare-l ostentit și el». Și cerînd el apă de băut, flăcăul o vrut să-l deie, dar moșneagul o oprit ca să nu-l deie, «că crapă îndată ce a bea o-leacă de apă». Și nu i-o dat; și l-o întrebă: «dar de departe vii, flăcăule? Hei! ce departe, tocmai de peste Prut» — «Și oare departe te duci?» — «Am să merg departe încă, peste altă graniță.» Și-apoi o zis moșneagul: «hai să-l dăm drumul să se ducă, că s-a hodinit desul.» Și ear o borborosil cite-va descintece și o scos cuși-

tul din pământ; și flecăul o încălcat iar pe prăjina și s-o ridicat sus și tot mai sus, și s-o dus-

(Auzit de la D-l Bonziu Bolfos din Botoșani, căruia i-a istorisit-o Simon Ciuntu).

III.

Sînt acum vr-o șezeci de ani, era cucoana Dolcuța Mișiroaia la Schinoasa și vede de odată pe sus un om venind calare pe prăjină; și a eșit toți feciorii și slugile și tot satul afară, să vadă ce nu văzuse oameni bătrîni; dar o eșit și un moșneag, și acela cu descintic l-o scobolit jos și se zbătea peptul omului celuia, și tot apă cerea; dar el zicea se nu-i deie, că crapă pe loc. Ş-apoi s-o rugat omul să-i dea drumu, și moșneagul iar l-o discintat și s-o ridicat mai sus de cît gardu, de nu i ajungea picioarele în el; și s-o îndreptat în spre cîmpii, și s-o dus. Și se zice că atunci cînd îl duce ibovnica care-l aduce, cu durere și cu dragoste, îl aduce pe sus, ca să nu se pălească și vatăme, ajungînd prin crengile copacilor; ear cînd îl duce cu dușmănie, îl duce încă pe jos, de se anină de crengi și se pălește de garduri, și se lovește, și zgărie tot prin ele.

(Auzit de la C-na Eufrosina Ciomac, din Botoșani).

GRIGORIE GOILAV

*
*
*

DE ADUS PE IBOVNICUL

Prinde un liliac, pune-l în pământ de putrezește; apoi scoate oasele, și vei găsi o greblă și o cociorbă din ele; se greblă pe vatră și-l tot chiamă pe unul pe horn, și cu cociorba tot trage, de-l aduce; și ia și o ulcică, în care bate cu o vârguță de alun, mereu tot răcnind numele lui, pînă ce ulcica începe a se învîrți singură, repede ca sfîrleaza; apoi întoarce ulcica cu gura în jos, și din ea se aude repede tot numele lui, bună oară: Petrachi, Petrachi...! pînă ce vine,

Cînd ibovnica are ciudă pe el, apoi tot rinește vatra cu lopata, ocărînd și afurîsînd, și tot împinge cu lopata, de

se ia ibovnicul și se duse pe lumea lui, peste ape și țări de nu i se mai știe de urmă :

«Să meargă cum s-o dus surdu cu mutu,
Și roata cu iapa.»

(Auzit de la C-na Eufrozina Ciomac)

Grigorie Goilav

O samă de cuvinte

(Din munții Sucevei)

Julî— femei cu parul peptănat îndărăpt, de i se văd timplele și fruntea goală; v. *beleujetî*.

julfî, v. *jufî*.

juș— păr

Laș—Vasile.

lăbghî—labe.

lătăuș—un vierme de apă cam încovrigat.

lătoc—lăptoc, canalul de scinduri pe care se duce apa la moară sau la piură.

leașî—1° salar; 2° o lopătică anume făcută cu care se *tepsuește* (se apasă, se îndeasă) măămăliga.

lehăi (a) —a vorbi mult și fără rost.

lehemetuit—sătul peste măsură.

leiba—om jidovetic, care vorbește ca jidanii, e fricos și bicisnic.

letiu—mămăligă crudă, rea.

lețai— $\frac{1}{2}$ pară veche.

leurdî—usturoi sălbatic.

limpkî (a) —a minca. (Se zice numai despre cini).

lioapî—gură.

lîpcî—belea pe cap, *bacali*.

lîstrî—listă.

lînești—tot solul de lînuri (mai ales de culoare)

lostuci—un pește.

Macrinî—incălată, groasă că de abia se invirle.

mahali—greutate voluminoasă, ceva și mare ca volum
u dar și greu.

mănești—un fel de *îngurzături* de o parte și de alta a
gurei cămeșei.

mangosît—om cu toate rălele pe capul lui: curvar, bețiv,
tabacar (fumător de tutun), etc.

marhai—vacă mare și slabă.

matahalî—ceva mare, fioros.

mazun—om puternic, zdravăn, căruia nimeni nu-l poate
face nimic.

macăi—ciomag, bită.

măngălău—un lemn crestă tot pe o lature și pe care
se zolesc cămeșile.

matâlnici (a)—a lucra, ori a merge a lene.

mecli—prost și moale.

mejîni—mezin, copilul cel din mal de pe urmă.

meleacî—vacă ce fată de minzată.

mercesul (a)—a grămădi și în acelaș timp a se răpezi,
a *năsădui*, la pîntece să spargă cu coarnele, ori să rupă
cu gura.

mesteaci—rișină galbănă ca ceara și dulce care se mes-
tecă în gură. (Un excitant ca tutunul).

metehăi—prost de tot.

meșîni—fabrică cu mașinării. mașină.

Milîian,

Milîiana—nume propriu de oameni.

migli—grămadă, movilă.

mîlcid—(un lemn) plin de apă, și care începe a putrezi.

mîlcigai. v. *mîlcid*.

mîne (a)—a dormi, a fi primit în gazdă (Prez *mîn*, *mîi*, *mîne*; particip. *mas*].

mîrcid a. *mîlcid* și *mîlcigaîu*.

mîtităal—mititel.

mîlac—mîel slab.

mîlacî—copturi, materii albicioase dintr'un corp în descompunere.

mîleşniţî—lapte cu tocmagi, ori lapte îngroşat cu făină.

mîne—mîeluşă, mîia (fem. cuvintului *mîel*).

mîneaî și

mîneaîi v. *mnè*.

mînedzurî,—lina cea mai bună din *canurî* ce se boeşte și se bate în catrințe.

mînihoho—cal (de la modul calului de a rînceza).

mînijolcî—mîjoarca (un joc de ale copiilor).

mînioarcî—femea slabă care abîa vorbeşte.

mîiorcîi (a) —a vorbi slab de tot, abîa se aude.

moandî—(femea) moale și cara prostușă.

mocnit—zăcut, învechit, închis, înădușit.

modaî v. *bodaî*.

modoroî—om tăcut, morocănos.

mogîlteaî, v. *matahalî*.

moglan—tot un fel de *modoroîu*.

mogorogi—om ce abea vorbește.

mogorogi (a)—a vorbi încet, a lene.

mohurtăli—ceea ce rămîne din flori după ce se ferb pentru a se face ouă roșii.

molfăit—modul de a minca al celor fără de dinți și fără de măsele, sau cu ele slabe de tot. De la verbul: *a molfăi*.

BIBLIOGRAFIE

I. G. Bibicescu *Poezii Populare din Transilvania*, 1893, București. Un frumos volum de LXIX și 511 pagine.

Gustav Weigand. *Die Aromunen*, Ethnografisch-philologisch-historische Untersuchungen, über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren. Vol. II, Leipzig, Johann Ambrosius Barth, 1894.

D. Weigand, care cunoaște așa de bine pe românii din Macedonia, numiți de ei însăși *Armini*, *arămini* sau *arămeni*, ni dă, în acest al doilea volum, parte din literatura lor populară. — Asupra acestui volum vom face o dare de samă amărunită.

Dr. Gustav Weigand. *Erster Jahresbericht* des Instituts für rumänische Sprache (Rumänisches Seminar) zu Leipzig. În această dară de samă, se arată activitatea seminarului sub conducerea D-lui Weigand.—Elevii s-au servit în cursul anului, de *Chrestomatia* D-lui Dr. Gaster și de *Șezătoarea* noastră, pentru studiul limbei romine.

Gaetano Amalfi. *Di alcuni versi popolari ricordati da Suetonio.*— Trani, 1893.